

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

§34. Қазақстанда табиғаттың қорғалуы.

ЖАРИЯЛАНДЫ 30.01.2020	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/90824/
---------------------------------	---

Узақ мерзімді жоспар бөлімі: 3. Физикалық география 3.4 Биосфера		Мектеп: Б.Өтеп атындағы мамандандырылған «Өнер» мектеп-интернаты КММ
Күні:	Мұғалімнің аты-жөні: Еркемева Г	
Сынып: 9	Қатысқандар саны: Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	§34. Қазақстанда табиғаттың қорғалуы.	
Оқу мақсаты	9.3.4.2- қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтар ерекше қорғалатын аумақтарының құрылу мақсатын түсіндіремін.	
Сабақтың мақсаты	Барлығы: «Қызыл кітап» қорық, қорықша мен ұлттық саябақтар туралы біледі. Басым бөлігі: Осы табиғи нысандардың таралу аймағы және оларды картадан көрсете алады. Кейбірі: Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар туралы ақпараттарды жинақтайды және сипаттама бере алады, картадан көрсетеді.	
Тілдік мақсаттар	Пәндік лексика және терминология: қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтар Оқу тудық тілдік мақсаты: Ерекше қорғалатын аумақтар туралы мәтіндегі оқиды және зерттеу, сыныптастарымен бірлесіп отырып қорытындыларын (оқу, жазу, сөйлеу, тыңдау дағдылары) түсіндіреді (презентация, постер, диалог т.б.). Диалог құруға / жазылымға қажетті сөздер топтамасы: Суретте ... Ерекше қорғалатын аумақтар..... Құрылған. Себебі сақтауымыз қажет.	
Құндылықтарды дарыту	— жұптық және топтық жұмыстар орындау барысында өзіне және айналадағы адамдарға деген құрмет; — топтық жұмыстарды орындау барысындағы ынтымақтастық; — өз пікірін білдіру барысындағы ашықтық; — топтық жұмыстар, креативті шығармашылық ізденістер барысындағы еңбек және шығармашылық; — білімін тереңдету, қажетті материалдарды табу, оған талдама жасау мақсатында өмір бойы оқу.	
Пәнаралық байланыстар	Биология, экология, химия, экономика	
АКТ қолдану дағдылары	АКТ мүмкіншіліктерін пайдалану (ноутбук, интер белсенді тақта) https://bilimland.kz	
Бастапқы білім	8.3.4.1 — өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады	
Сабақ барысы		
Сабақтың жоспарланған кезеңдері	Сабақтағы жоспарланған іс-әрекеттер	Ресурстар
Сабақтың басы	-Ұйымдастыру. Сәлемдесу. Ынтымақтастық атмосферасын құрамын. Оқушыларды «Шаттық шеңбер» бойымен тұрғызып, « Досыма сәлем » әдісі арқылы бір-біріне қима қағаздардағы әр ұлттың тілінде 1. Қазақ тілі – Сәлем 2. Араб тілі — Assalamalaykum 3. Армян тілі – Барев 4. Болгар тілі – Здравейте 5. Кантон тілі – Ней хоу 6. Чех тілі – Добры день 7. Дәт тілі – Годдаг 8. Голланд тілі – Халло 9. Эстон тілі – Тере 10. Фин тілі – Терве 11. Француз тілі –Bonjour 12. Неміс тілі – Гуттен так 13. Грек тілі – Калимера 14. Гавай тілі – Алоха 15. Венгер тілі – Сзия 16. Индонезия – Ассалиму алейкум 17. Италия тілі – Буанжурно 18. Жапон тілі – Коничуа 19. Орыс тілі –Привет 20. Түрік тілі – Мерхаба 21. Кәріс тілі – Анон хашимника 22. Румын тілі — Буно зиуа 23. Португал тілі – Ой 24. Парсы – Селам сәлемдеседі. Қима қағаздардағы сандар бойынша топқа бөлінеді. 1 топ «Қорықтар» 2 топ «Қорықшалар» 3 топ «Ұлттық саябақтар» 4 топ «Табиғат зоналары» 1- тапсырма. Ұй тапсырмасын « Кім жылдам » әдісі арқылы сұраймын. 1. Табиғат зоналары деген не? 2. Еліміздің аумағының 44%-ын алып жатқан табиғат зонасын атаңдар? 3. Шөл дала табиғат зонасы Қазақстанның қай аумағын алып жатыр? 4. Орманды дала табиғат зонасы Қазақстанның қай аумағында орналасқан? 5. Дала табиғат зонасының ерекшелігі қандай? 6. Шөлейт табиғат зонасы еліміздің қанша пайызын алып жатыр, ерекшеліктері қандай? 7. Шөл даланың түрлері? 8. Сор деген не? 9. Тақыр деген не? 10. Таулардағы табиғи зоналардың алмасуын атаңдар? Сабақтың тақырыбын ашу. 1. Оқушыларды жаңа білім қабылдауға және игеруге « Кинометафора » әдісі арқылы, «Қазақстандағы қорықтар» бейнебаяннан көргендерін айтады. 2. Бейнебаян арқылы бүгінгі сабағымыздың тақырыбын атай алады.	Интер белсенді оқу әдістемесін мектепте қолдану (Оқу құралы). қима қағаздар Презентация Оқулық, сурет

<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Оқушылар мәтінді оқып, бейнебаян көріп, берілген тапсырмаларды орындайды. 2-тапсырма. «Ассоциациялық кластер» Қазақстан Республикасының «Қызыл кітабы» туралы постер қорғайды.</p> <p>Қызыл кітап</p> <p>2-тапсырма. «Білімділер бәйгесі» әдісі «Қазақстандағы қорықтар» құрылу мақсаты мен ерекшелігін кестеге түсіру.</p> <table border="1" data-bbox="343 324 1228 660"> <thead> <tr> <th>Қорықтың атауы</th> <th>Құрылған жылы</th> <th>Орналасқан аймағы</th> <th>Фауна</th> <th>Флора</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Ақсу-Жабағылы қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Алматы қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Наурызым қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Барсақел-мес қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Қорғалжын қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Марқакөл қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Үстірт қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Батыс-Алтай қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Алакөл қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Қаратау қорығы</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Дескриптор</p> <ul style="list-style-type: none"> — Қазақстандағы қорықтардың құрылу мақсатын түсіндіреді; — Қазақстандағы қорықтардың ерекшелігін анықтайды. <p>Оқушыларға ауызша және смайликтер арқылы кері байланыс беріледі. 3-тапсырма. Карта бойынша «Қазақстандағы қорықтардың» аумақтардың қай облыстың территориясында орналасқандығын анықтайды және кескін картаға түсіреді.</p> <p>Құрылған жылы</p> <p>Орналасқан жері</p> <p>4-тапсырма. «Графикалық органайзер» әдісі. «Қазақстанның ұлттық саябақтары» туралы толтырып сұрақтарға жауап береді.</p> <p>Ұлттық саябақтың атауы</p> <table border="1" data-bbox="343 1064 1228 1355"> <tbody> <tr><td>Баянауыл ұлттық саябағы</td><td>1985ж</td><td>Павлодар облысы</td></tr> <tr><td>Іле Алатауы саябағы</td><td>1996ж</td><td>Алматы облысы</td></tr> <tr><td>Алтынемел саябағы</td><td>1996ж</td><td>Алматы облысы</td></tr> <tr><td>Көкшетау саябағы</td><td>1996ж</td><td>Ақмола мен Солтүстік Қазақстан облысы</td></tr> <tr><td>Қарқаралы ұлттық саябағы</td><td>1998ж</td><td>Қарағанды облысы</td></tr> <tr><td>Бұрабай ұлттық саябағы</td><td>2000ж</td><td>Ақмола облысы</td></tr> <tr><td>Қатонқарағай ұлттық саябағы</td><td>2001ж</td><td>Шығыс Қазақстан облысы</td></tr> <tr><td>Шарын ұлттық саябағы</td><td>2004ж</td><td>Алматы облысы</td></tr> <tr><td>Сайрам-Өгем ұлттық саябағы</td><td>2006ж</td><td>Түркістан облысы</td></tr> <tr><td>Көлсай көлдері ұлттық саябағы</td><td>2007ж</td><td>Алматы облысы</td></tr> <tr><td>Жоңғар Алатауы ұлттық саябағы</td><td>2010ж</td><td>Алматы облысы</td></tr> <tr><td>Бұйратау ұлттық саябағы</td><td>2011ж</td><td>Ақмола және Қарағанды облысы</td></tr> <tr><td>Тарбағатай ұлттық саябағы</td><td>2018ж</td><td>Шығыс Қазақстан облысы</td></tr> </tbody> </table> <p>Дескриптор</p> <ul style="list-style-type: none"> — карта бойынша ерекше қорғалатын аумақтардың қай облыстың территориясында орналасқандығын анықтайды. <p>Оқушылар бірін-бірі бағалайды. 5-тапсырма. Оқушылар таңдауы бойынша қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтардың біріне сипаттама беріңіз: Жоспары:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Атауы мен құрылған жылы; • Құрылу мақсаты; • Географиялық орналасуы; • Қызыл кітапқа енген жануарлары мен өсімдіктері. <p>Дескриптор</p> <ul style="list-style-type: none"> — ерекше қорғалатын аумақтардың бірін жоспар бойынша сипаттайды <p>Берілген уақыт аяқталғанда әр топтан баяндаушылар кезекпен сөз алады. Топ ұжымы бірігіп жұмыс жасайды, қорытындылайды. Әр топ жасаған жұмыстарын қорғап болған соң марапатталады.</p> <table border="1" data-bbox="343 1691 1228 1848"> <thead> <tr> <th>Оқушының аты-жөні</th> <th>«Кім жылдам»</th> <th>«Ассоциациялық кластер»</th> <th>«Білімділер бәйгесі»</th> <th>«Кескін карта-мен жұмыс»</th> <th>«Графикалық органайзер»</th> <th>Жалпы ұпай</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Марапаттау. Мұғалім топтардың жұмысын бағалайды және мадақтайды. Номинациялар беріледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> o «Ең ұйымшыл топ» o «Ең белсенді топ» o «Ең шебер топ» o «Ең тапқыр топ» 	Қорықтың атауы	Құрылған жылы	Орналасқан аймағы	Фауна	Флора	Ақсу-Жабағылы қорығы					Алматы қорығы					Наурызым қорығы					Барсақел-мес қорығы					Қорғалжын қорығы					Марқакөл қорығы					Үстірт қорығы					Батыс-Алтай қорығы					Алакөл қорығы					Қаратау қорығы					Баянауыл ұлттық саябағы	1985ж	Павлодар облысы	Іле Алатауы саябағы	1996ж	Алматы облысы	Алтынемел саябағы	1996ж	Алматы облысы	Көкшетау саябағы	1996ж	Ақмола мен Солтүстік Қазақстан облысы	Қарқаралы ұлттық саябағы	1998ж	Қарағанды облысы	Бұрабай ұлттық саябағы	2000ж	Ақмола облысы	Қатонқарағай ұлттық саябағы	2001ж	Шығыс Қазақстан облысы	Шарын ұлттық саябағы	2004ж	Алматы облысы	Сайрам-Өгем ұлттық саябағы	2006ж	Түркістан облысы	Көлсай көлдері ұлттық саябағы	2007ж	Алматы облысы	Жоңғар Алатауы ұлттық саябағы	2010ж	Алматы облысы	Бұйратау ұлттық саябағы	2011ж	Ақмола және Қарағанды облысы	Тарбағатай ұлттық саябағы	2018ж	Шығыс Қазақстан облысы	Оқушының аты-жөні	«Кім жылдам»	«Ассоциациялық кластер»	«Білімділер бәйгесі»	«Кескін карта-мен жұмыс»	«Графикалық органайзер»	Жалпы ұпай																													<p>Мәтін таратылады Қызыл кітапқа сілтеме http://www.redbook.kz/info/ => қазақша тіл => жануарлар мен өсімдіктер https://bilimland.kz/kk/courses/geografiya-kk/ereksh-qorhalatyn-aumaqtar/lesson/ereksh-qorhalatyn-aumaqtar</p> <p>Презентация</p> <p>Карта мен кескін карта</p> <p>Түрлі-түсті каламдар, ақ қағаздар</p>
Қорықтың атауы	Құрылған жылы	Орналасқан аймағы	Фауна	Флора																																																																																																																															
Ақсу-Жабағылы қорығы																																																																																																																																			
Алматы қорығы																																																																																																																																			
Наурызым қорығы																																																																																																																																			
Барсақел-мес қорығы																																																																																																																																			
Қорғалжын қорығы																																																																																																																																			
Марқакөл қорығы																																																																																																																																			
Үстірт қорығы																																																																																																																																			
Батыс-Алтай қорығы																																																																																																																																			
Алакөл қорығы																																																																																																																																			
Қаратау қорығы																																																																																																																																			
Баянауыл ұлттық саябағы	1985ж	Павлодар облысы																																																																																																																																	
Іле Алатауы саябағы	1996ж	Алматы облысы																																																																																																																																	
Алтынемел саябағы	1996ж	Алматы облысы																																																																																																																																	
Көкшетау саябағы	1996ж	Ақмола мен Солтүстік Қазақстан облысы																																																																																																																																	
Қарқаралы ұлттық саябағы	1998ж	Қарағанды облысы																																																																																																																																	
Бұрабай ұлттық саябағы	2000ж	Ақмола облысы																																																																																																																																	
Қатонқарағай ұлттық саябағы	2001ж	Шығыс Қазақстан облысы																																																																																																																																	
Шарын ұлттық саябағы	2004ж	Алматы облысы																																																																																																																																	
Сайрам-Өгем ұлттық саябағы	2006ж	Түркістан облысы																																																																																																																																	
Көлсай көлдері ұлттық саябағы	2007ж	Алматы облысы																																																																																																																																	
Жоңғар Алатауы ұлттық саябағы	2010ж	Алматы облысы																																																																																																																																	
Бұйратау ұлттық саябағы	2011ж	Ақмола және Қарағанды облысы																																																																																																																																	
Тарбағатай ұлттық саябағы	2018ж	Шығыс Қазақстан облысы																																																																																																																																	
Оқушының аты-жөні	«Кім жылдам»	«Ассоциациялық кластер»	«Білімділер бәйгесі»	«Кескін карта-мен жұмыс»	«Графикалық органайзер»	Жалпы ұпай																																																																																																																													

Сабақтың соңы Кері байланыс	«Менің сабақтан кейінгі әсерім» Кері байланыс «Инсерт» әдісі <table border="1" data-bbox="343 232 1240 322"> <tr> <td>V</td> <td>Білемін</td> <td></td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>Мен үшін жаңа ақпарат</td> <td></td> </tr> <tr> <td>?</td> <td>Мені таң қалдырды</td> <td></td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>Білмеймін</td> <td></td> </tr> </table>	V	Білемін		+	Мен үшін жаңа ақпарат		?	Мені таң қалдырды		—	Білмеймін		Кері байланыс парағы
V	Білемін													
+	Мен үшін жаңа ақпарат													
?	Мені таң қалдырды													
—	Білмеймін													
Саралау оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз? Қабілеті жоғары оқушылар: Ø Топта ұйымдастыру жұмыстарын орындай алады; Ø Сабақ бойындағы тапсырмалар оқушылардың ойын қозғауға, дамытуға арналады. Қабілеті орта оқушылар: Ø Мәтін оқи отырып, тапсырмаларды орындауда осы деңгейдегі оқушыларға қолдау береді; Ø Тақырыпқа қатысты тапсырмаларды орындайды Қабілеті төмен оқушылар: Ø Тапсырмаларды топта орындайды Ø Мұғалімнің қолдауы; Ø Кері байланыс береді	Бағалау – оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз? Ø Ынталандыру, қолдау көрсету, формальды емес бағалау түрлері; Ø Оқушылар өзара бағалайды; Ø Қалыптастырушы бағалау	Денсаулық және қауіпсіздік Техникасының сақталуы Ø Оқушылар сабақ барысында қауіпсіздік шараларын сақтайды												
Сабақ бойынша рефлексия Сабақ мақсаттары / оқу мақсаттары дұрыс қойылған ба? Оқушылардың барлығы ОМ қолжеткіздіме? Жеткізбесе, неліктен? Сабақтасаралауды жүргіздіме? Сабақтың ақпараттық еңеңдері сақталды ма? Сабақ жоспарынан қандай ауытқулар болды, неліктен?														
Жалпы баға: Сабақта қойылған сабақ мақсаты мен оқу мақсаттарына жеттім. Сабақты жақсартуға не ықпал ете алады (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланңыз)? Сабақ барысында сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістік /қиындықтары туралы нені білдім, келесі сабақтарда неге көңіл бөлу қажет?														

ҚМ АА Күзлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimgger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.